

Guía Docente				
Datos Identificativos			2020/21	
Asignatura (*)	Técnicas de Investigación Social		Código	760G01020
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos (Ferrol)			
Descriptor				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Segundo	Obrigatoria	6
Idioma				
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Socioloxía e Ciencias da Comunicación			
Coordinación	León Medina, Francisco J.	Correo electrónico	f.leon@udc.es	
Profesorado	León Medina, Francisco J.	Correo electrónico	f.leon@udc.es	
Web	https://campusvirtual.udc.es/moodle/			
Descrición xeral	O obxectivo xeral desta materia é a formación dos estudantes para realizar investigacións empíricas sociais dentro da área de coñecemento de Relacións Laborais e Recursos Humanos. Dado o carácter eminentemente práctico da materia, esta materia tamén pretende orientar aos estudantes na realización da memoria final do Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos. Para este obxectivo, non obstante, tamén é necesaria unha formación teórica básica en torno á metodoloxía, ás técnicas de investigación empregadas nas Ciencias Sociais, e especialmente a estatística.			

Plan de continxencia	1. Modificacións nos contidos Non se realizarán cambios 2. Metodoloxías *Metodoloxías docentes que se manteñen Mantéñense todas as metodoloxías, agás a exposición oral, pero adaptándoas á nova situación, como se describe no seguinte apartado. *Metodoloxías docentes que se modifican Sesións maxistrais: as sesións maxistrais serán substituídas por lecturas que se poñerán a disposición dos estudantes a través de Moodle. Sesións prácticas: as prácticas mantéñense, pero serán desenvolvidas individualmente a partir de guías detalladas elaboradas polo profesor que faciliten a súa realización non presencial. Obradoiro de análise e visualización de datos: levarase a cabo unha adaptación destes obradoiros para que poidan ser realizados de forma autónoma polo alumno. O profesor preparará ou seleccionará videotutoriais e outros materiais para que o alumno aprenda a usar o software de análise e visualización de datos. Dependendo das circunstancias, o paquete estatístico usado pode ser diferente do SPSS. Proba obxectiva: a proba mantense no mesmo formato e data, pero farase en liña. Portafolio de prácticas: as prácticas seguiranse realizando, pero comezarán a desenvolverse individualmente a partir de guías detalladas elaboradas polo profesor que faciliten a súa realización non presencial.
	3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado Correo electrónico: diario. A través deste medio, os estudantes poderán facer preguntas sobre calquera aspecto da materia. Moodle: utilizaranse foros temáticos para facer preguntas e debater sobre o contido do tema. Equipos: organizarase unha sesión semanal para aclarar dúbidas sobre o tema correspondente á semana anterior e sobre o contido das actividades prácticas en curso. Ademais, estableceranse horarios de tutoría para consultas que se poden facer individualmente ou en pequenos grupos.
	4. Modificacións na avaliación As únicas modificacións na forma de avaliación que se realizarán serán as seguintes: a) A proba obxectiva realizarase a través de Moodle. b) O portafolio de prácticas entregarase nunha única entrega ao final do curso e, dado que non haberá exposicións orais, o portafolio asumirá o 60% da nota final.
	5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía Non se farán cambios. Os estudantes xa terán todos os materiais de traballo dixitalmente en Moodle.

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A18	Interpretar datos e indicadores socioeconómicos.
A25	Aplicar as distintas técnicas de avaliación e auditoría sociolaboral.
A26	Aplicar técnicas cuantitativas e cualitativas de investigación social ao ámbito laboral.
A31	Aplicar os coñecementos á práctica.
A35	Análise crítico das decisións emanadas dos axentes que participan nas relacións laborais.
B1	Resolución de problemas.
B2	Capacidade de análise e síntese.
B3	Capacidade de organización e planificación.
B4	Capacidade de xestión da información.
B9	Traballo en equipos.
B14	Aprendizaxe autónomo.

B15	Creatividade.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
- Coñecer o carácter científico da Socioloxía e saber os diferentes paradigmas e perspectivas na investigación social.	A18 A25 A26 A31 A35	B1 B2 B3 B4 B9 B14 B15	C1 C3 C6 C8
- Coñecer os pasos para a elaboración dun proxecto de investigación e ser quen de propoñer un proxecto de investigación nas áreas temáticas da titulación (relacións laborais, empresa, recursos humanos)	A18 A25 A26 A31 A35	B1 B2 B3 B4 B9 B14 B15	C1 C3 C6 C8
- Coñecer e manexar as principais fontes de información estatística sobre mercado laboral.	A18 A25 A26 A31 A35	B1 B2 B3 B4 B9 B14 B15	C1 C3 C6 C8
- Coñecer as principais técnicas de investigación social, tanto de carácter cualitativo como cuantitativo e saber empregalas nunha investigación.	A18 A25 A26 A31 A35	B1 B2 B3 B4 B9 B14 B15	C1 C3 C6 C8

Contidos	
Temas	Subtemas
Lección 1. O método científico	Método científico e teorías científicas. Sobre a obxectividade do coñecemento científico. Os feitos sociais. Acceso á realidade social. Descrición, comprensión, explicación, avaliación, predición. Técnicas cuantitativas e técnicas cualitativas. O problema da inferencia.
Lección 2. O deseño da investigación científica	Como facer unha pregunta científica. Exploración inicial. Deseño do obxecto de investigación. Elaboración do modelo de análise (hipóteses, conceptos, indicadores).
Lección 3. A preparación do informe científico	Como escribir un artigo científico. Como citar e presentar a bibliografía. Como preparar unha exposición oral dos resultados.

Lección 4. Modos de produción de datos (I): datos secundarios	Que son os datos secundarios. Por que e cando analizar datos secundarios. Onde e como obter datos secundarios. Fontes de información sobre traballo e relacións laborais.
Lección 5. Modos de produción de datos (II): a enquisa	Por que e cando usar enquisas. A base matemática do uso de enquisas: como interpretar a ficha técnica dunha enquisa. Elaboración de cuestionarios. Tipo de preguntas. Técnicas de mostraxe. Medición variables. Como preparar un plan de análise de enquisas. Matrices de datos.
Lección 6. Modos de produción de datos (III): experimentación	Características básicas dun experimento. Por que e cando optar pola experimentación. Experimentación en ciencias sociais. Tipo de experimentos. Deseños experimentais. Validez interna e validez externa dos experimentos.
Lección 7. Introducción á análise e visualización de datos cuantitativos	Elementos básicos da análise cuantitativa: estatísticas descritivas e estatísticas inferenciais. A representación gráfica das variables e a relación entre as variables.
Lección 8. Técnicas cualitativas	Que son as técnicas cualitativas. Por que e cando optar polo enfoque cualitativo. Observación do participante. A entrevista. Grupos de discusión. Historias de vida. A lóxica da investigación cualitativa e o problema da inferencia.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A18 A26 B14 B2 C6	24	0	24
Prácticas a través de TIC	A18 A26 A31 B1 B2 B3 B4 B9 B15 C1 C3 C6	13	0	13
Obradoiro	A18 A25 A26 A31 B1 B2 B3 B4 B9 B15 C3 C6 C8	13	0	13
Traballos tutelados	A25 A31 A35 B1 B15 C8	4	40	44
Proba obxectiva	A18 A26 A31 B2 B14 C3 C6 C8	2	34	36
Presentación oral	A18 A31 B2 B3 B4 B14 B15 C1 C3	4	12	16
Atención personalizada		4	0	4
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	A sesión maxistral consiste na explicación do programa do tema durante as clases. É recomendable a asistencia ás clases para ter un seguimento continuo das tarefas a realizar. Os temas tratados nas sesións de exposición complementarase con algúns textos de lectura obrigatoria para os estudantes. Estes textos tamén formarán parte do material do tema sobre o que se farán preguntas na proba obxectiva.
Prácticas a través de TIC	Os alumnos levarán a cabo diferentes prácticas na aula nas que aprenderán a aplicar os coñecementos expostos nas sesións maxistrais e nas lecturas e con isto prepararanse para facer os traballos titorizados de xeito máis autónomo.
Obradoiro	O tema, os seus contidos e a súa aplicación práctica artículanse a través dun obradoiro de análise de datos e visualización no que os estudantes serán introducidos no software SPSS.
Traballos tutelados	Os estudantes realizarán diversas prácticas en grupo ao longo do curso. Todas estas prácticas unificaranse nun portafolio que se entregará ao final do curso. A preparación das prácticas realizarase co apoio e supervisión do profesor.
Proba obxectiva	Exame tipo test sobre o contido do programa, que se celebrará en datas oficiais.

Presentación oral	Outra faceta a desenvolver dentro da planificación da materia é que o alumnado se acostume a falar en público e, máis concretamente, a presentar os informes técnicos resultantes do seu traballo.
-------------------	--

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Obradoiro Prácticas a través de TIC Traballos tutelados Proba obxectiva Presentación oral	Establecerase un horario semanal de titorías para que os estudantes asistan a: - Consulta de dúbidas sobre calquera aspecto da materia. - Revisión das cualificacións das actividades avaliadas. O profesor responsable tentará na medida do posible colgar a información pertinente da materia no Campus Virtual para facilitar así o seguimento da mesma. Tamén contestará a preguntas e dúbidas realizadas por correo electrónico. Para o alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia, acordarase ao inicio do curso un calendario específico de titorías compatible coa súa dedicación.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Traballos tutelados	A25 A31 A35 B1 B15 C8	Traballos individuais e colectivos de carácter práctico relacionados coa materia.	50
Proba obxectiva	A18 A26 A31 B2 B14 C3 C6 C8	Exame tipo test sobre o contido do programa, que se celebrará en datas oficiais.	40
Presentación oral	A18 A31 B2 B3 B4 B14 B15 C1 C3	Exposición oral das diferentes prácticas.	10

Observacións avaliación

A asistencia ás
clases non é obrigatoria.

PRIMEIRA

OPORTUNIDADE

A nota do apartado

"exposicións orais" será a media das notas obtidas en cada unha das
exposicións feitas ao longo do curso. As publicacións non feitas contarán como
0.

A nota da sección

"portafolio de prácticas" será a media das cualificacións das
diferentes prácticas que forman a carteira. As prácticas non incluídas na
carteira contarán como 0.

Para superar a
materia é necesario superar a proba obxectiva.

SEGUNDA

OPORTUNIDADE

O peso relativo

das distintas seccións no sistema de avaliación da segunda oportunidade será o
mesmo que a primeira, coa única diferenza de que a exposición oral é
substituída por unha recesión dun texto.

Para a segunda
oportunidade, os estudantes:

a) Se a
puntuación da proba obxectiva foi inferior a 5 na primeira oportunidade,
poderán repetir a proba.

b) Se a nota na
sección "portafolio de prácticas" foi inferior a 5 en primeira
oportunidade, poderán reformular as prácticas específicas suspendidas.

c) Se a nota na
sección de "exposición oral" foi inferior a 5 en primeira ocasión,
poderán preparar unha revisión dun texto proposto polo profesor.

CONVOCATORIA

ADIANTADA

Os alumnos que se
presenten á convocatoria adiantada, deberán poñerse en contacto co profesor ao
comezo do curso para indicar o sistema de avaliación.

ALUMNADO CON

RECOÑECIMIENTO DE DEDICACIÓN A TEMPO PARCIAL E DISPENSA ACADÉMICA DE EXENCIÓN DE ASISTENCIA

Aqueles

estudantes que reciban o recoñecemento a dedicación a tempo parcial (aqueles
que non leven a avaliación continua presencial), deberán poñerse en contacto co
profesor ao comezo do curso. A súa avaliación basearase unicamente no exame
presencial realizado na data oficial estipulada pola UDC.

NON PRESENTADO

Entre os

estudantes a xornada completa, os que cumpran algunha das seguintes condicións
serán clasificados como "Non presentados":

a) Falta de
realizar a proba obxectiva

b) Falta de
presentación do portafolio de prácticas.

Entre os
estudantes a tempo parcial, os que non realicen a proba obxectiva terán a nota
de ?Non presentada?.

SOBRE CONDICIÓN
DE AVALIACIÓN FINAL

Está prohibido o
acceso á sala de exames con calquera dispositivo que permita a comunicación co
exterior e / ou o almacenamento de información.

IDENTIFICACIÓN
DO ALUMNADO

O alumno deberá
demostrar a súa personalidade de acordo coa normativa vixente.

Fontes de información

Bibliografía básica	- GOLTHORPE, J.H. (2010). De la sociología: números, narrativas e integración de la investigación y la teoría. CIS - MOORE, D. S. (2005). Estadística aplicada básica. Antoni Bosch editor - QUIVY R.; CAMPENHOUDT L. (2002). Manual de investigación en ciencias sociales. Limusa Noriega Editores
Bibliografía complementaria	ANDER-EGG, E. (1995), Técnicas de investigación social. Buenos Aires: Lumen. AZOFRA, M.J. (1999), Cuestionarios. Madrid: CIS. BERICAT, E. (1998), La integración de los métodos cuantitativo y cualitativo en la investigación social. Barcelona: Ariel. CEA D?ANCONA, M.A. (1996), Metodología cuantitativa. Estrategias y técnicas de investigación social. Madrid: Síntesis. CORBETTA, P. (2007), Metodología y técnicas de investigación social. Madrid: McGraw-Hill. DELGADO, J.M. e GUTIÉRREZ, J. (1994), Métodos y técnicas de investigación en Ciencias Sociales. Madrid: Síntesis. DUVERGER, M. (1996), Métodos de las ciencias sociales. Barcelona: Ariel. ESTINGER, L. e KATZ, D. (1992, comps.), Los métodos de investigación en las ciencias sociales. Barcelona: Paidós. FERRANDO, M. et alia, El análisis de la realidad social. Métodos y técnicas de investigación.. Madrid. Alianza GARCÍA FERRANDO, M. (1997). Socioestadística. Introducción a la estadística en Sociología Madrid. Alianza GARCÍA FERRANDO, M.; IBÁÑEZ, J. e ALVIRA, F. (2000), El análisis de la realidad social: métodos y técnicas de investigación. Madrid: Alianza. KÖNING, R. (1973), Tratado de Sociología empírica. Madrid: Tecnos. MAYNTZ, R. (1988), Introducción a los métodos de la Sociología. Madrid: Alianza. MILLS, C.W. (1987), La imaginación sociológica. México: Fondo de Cultura Económica. PONS, I. (1993), Programación de la investigación social. Madrid: CIS SELLTIZ, C.; WRIGHTSMAN, L.S. e COOK, S.W. (1980), Métodos de investigación en las relaciones sociales. Madrid: Rialp. SIERRA BRAVO, R. (1976), Técnicas de investigación social. Ejercicios y problemas. Madrid: Paraninfo. SIERRA BRAVO, R. (1994). Técnicas de investigación social. Teoría y ejercicios. Madrid. Paraninfo TAYLOR, S.J. e BOGDAN, P. (1996). Introducción a los métodos cualitativos de investigación Barcelona. Paidós VALLÉS, M.S. (2003), Técnicas cualitativas de investigación social. Reflexión metodológica y práctica profesional. Madrid: Síntesis.

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Socioloxía do Traballo/760G01017

Estatística Descritiva/760G01018

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Informática Aplicada/760G01041

Materias que continúan o temario

Traballo Fin de Grao/760G01034

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías